

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ GIANG

**NGHIÊN CỨU VIỆC HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC
CỘNG ĐỒNG TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP

Thái Nguyên, năm 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ GIANG

**NGHIÊN CỨU VIỆC HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC
CỘNG ĐỒNG TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Phát triển nông thôn

Mã số: 60-62-01-16

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. Bùi Đình Hoà

Thái Nguyên, năm 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và hoàn toàn chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ để thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Giang

LỜI CẢM ƠN

Trước hết với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn đến Thầy giáo **TS. Bùi Đình Hòa** - Người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo trong Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, các Thầy Cô thuộc phòng Quản lý sau đại học trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin cảm ơn UBND huyện Đại Từ; UBND các xã: Hà Thượng, Hùng Sơn, La Bằng huyện Đại Từ và các hộ gia đình ở 3 xã trên đã cung cấp số liệu thực tế và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn đồng nghiệp, bạn bè, cùng toàn thể gia đình, người thân đã động viên tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu đề tài.

Thái Nguyên, ngày 08 tháng 09 năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Giang

MỤC LỤC

	Trang
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa của đề tài.....	3
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	5
1.1. Tổng quan một số lý luận về huy động nguồn lực cộng đồng	5
1.1.1. Cộng đồng và nguồn lực cộng đồng	5
1.1.2. Huy động nguồn lực cộng đồng trong phát triển nông thôn	6
1.1.3. Sự tham gia của cộng đồng trong phát triển nông thôn	8
1.1.4. Cơ chế chính sách huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng NTM	9
1.2. Một số cơ chế chính sách huy động sự tham gia của cộng đồng ở Việt Nam	11
1.2.1. Quy chế tổ chức huy động, quản lý và sử dụng các khoản đóng góp tự nguyện của nhân dân để xây dựng cơ sở hạ tầng	11
1.2.2. Quy chế giám sát đầu tư của cộng đồng	12
1.2.3. Quy chế dân chủ cơ sở	13
1.2.4. Cơ chế huy động sự tham gia của cộng đồng trong chương trình thí điểm xây dựng NTM thời kỳ CNH-HĐH.....	14
1.2.5. Cơ chế huy động cộng đồng trong chương trình MTQG xây dựng NTM	16
1.3. Nội dung chủ yếu về chương trình xây dựng nông thôn mới	17
1.3.1. Quy hoạch xây dựng nông thôn mới.....	17
1.3.2. Xây dựng hạ tầng kinh tế - xã hội.....	18
1.3.3. Phát triển kinh tế, tổ chức sản xuất và nâng cao thu nhập.....	19
1.3.4. Phát triển văn hoá - xã hội - môi trường	20

1.3.5. Củng cố và xây dựng hệ thống chính trị xã hội vững mạnh	21
1.3.6. Các tiêu chí để xây dựng mô hình nông thôn mới	23
1.4. Một số bài học kinh nghiệm trên Thế giới và trong nước.....	23
1.4.1. Bài học quốc tế.....	23
1.4.2. Bài học trong nước	27
CHƯƠNG 2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	32
2.1. Nội dung nghiên cứu	32
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	32
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	32
2.2.2. Phương pháp phân tích.....	34
2.2.3. Phương pháp tổng hợp, phân tích thông tin, viết báo cáo.....	34
CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	35
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội huyện Đại Từ	35
3.1.1. Điều kiện tự nhiên, tài nguyên và môi trường	35
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	38
3.2. Tình hình xây dựng nông thôn mới huyện Đại Từ	47
3.2.1. Kết quả 3 năm thực hiện Chương trình xây dựng NTM của huyện Đại Từ	47
3.2.2. Kết quả huy động nguồn lực xây dựng nông thôn mới của huyện Đại Từ	50
3.2.3. Đánh giá chung sau 3 năm triển khai xây dựng NTM huyện Đại Từ.....	57
3.3. Tình hình huy động nguồn lực cộng đồng cho chương trình xây dựng NTM của 3 xã nghiên cứu.....	58
3.3.1. Khái quát chung 3 xã nghiên cứu.....	58
3.3.2. Sự hiểu biết của người dân và cán bộ xã, thôn về chương trình xây dựng nông thôn mới	59
3.3.3. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở xã Hà Thượng.....	62
3.3.4. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở xã Hùng Sơn.....	65
3.3.5. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở xã La Bằng	69

3.3.6. Những đóng góp của người dân và cộng đồng vào chương trình xây dựng NTM	72
3.3.7. Những khó khăn trong việc huy động nguồn lực cộng đồng vào chương trình xây dựng NTM	83
3.4. Một số nguyên nhân, phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức cho việc huy động nguồn lực cộng đồng cho chương trình xây dựng NTM huyện Đại Từ.....	86
3.4.1. Một số nguyên nhân dẫn đến việc huy động nguồn lực cộng đồng cho chương trình xây dựng NTM huyện Đại Từ còn khó khăn.....	86
3.4.2. Phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức (SWOT) cho việc huy động nguồn lực cộng đồng cho xây dựng nông thôn mới huyện Đại Từ	88
3.5. Những giải pháp để huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Đại Từ	89
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	93
TÀI LIỆU THAM KHẢO	97
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa
BCĐ	Ban chỉ đạo
BQL	Ban quản lí
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CSHT	Cơ sở hạ tầng
HTX	Hợp tác xã
KT-X. HÉI	Kinh tế xã hội
MTQG	Mục tiêu quốc gia
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NTM	Nông thôn mới
PTNT	Phát triển nông thôn
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân
VSMT	Vệ sinh môi trường
VHXH	Văn hoá – Xã hội
XĐGN	Xóa đói giảm nghèo

DANH MỤC BẢNG BIỂU

	Trang
Bảng 3.1: Tình hình sử dụng đất huyện Đại Từ.....	37
Bảng 3.2: Cơ cấu kinh tế huyện Đại Từ.....	38
Bảng 3.3: Cơ cấu giá trị sản lượng nông nghiệp trên địa bàn huyện Đại Từ.....	39
Bảng 3.4: Diện tích các loại cây trồng trên địa bàn huyện Đại Từ.....	40
Bảng 3.5: Số lượng gia súc, gia cầm huyện Đại Từ	42
Bảng 3.6: Dân số trung bình phân theo giới tính và phân theo thành thị, nông thôn.....	44
Bảng 3.7: Kết cấu hạ tầng, dịch vụ của các xã, thị trấn trên địa bàn huyện	45
Bảng 3.8: Tổng hợp kết quả rà soát các tiêu chí NTM huyện Đại Từ tính đến tháng 12/2012.....	50
Bảng 3.9: Kết quả huy động nguồn lực xây dựng NTM huyện Đại Từ năm 2011 và 2012.....	50
Bảng 3.10: Kết quả huy động nguồn lực xây dựng NTM tỉnh Thái Nguyên năm 2011 - 2012.....	52
Bảng 3.11: Kết quả huy động nguồn lực xây dựng huyện Phổ Yên tỉnh Thái Nguyên năm 2011- 2012.....	55
Bảng 3.12: Một số thông tin 3 xã nghiên cứu thời điểm cuối năm 2012.....	59
Bảng 3.13: Sự hiểu biết của người dân về chương trình xây dựng NTM.....	60
Bảng 3.14: Đánh giá của cán bộ và người dân về việc triển khai xây dựng NTM tại địa phương.....	62
Bảng 3.15: Nguồn vốn cho xây dựng NTM tại xã Hà Thượng tính đến tháng 12/2012.....	64
Bảng 3.16: Nguồn vốn cho xây dựng NTM tại xã Hùng Sơn tính đến tháng 12/2012.....	68
Bảng 3.17: Nguồn vốn xây dựng NTM tại xã La Bằng đến tháng 12/2012.....	70
Bảng 3.18: Những công việc người dân tham gia vào xây dựng nông thôn mới tại địa phương mình (n=135)	72

Bảng 3.19: Ý kiến đánh giá của cán bộ xã, thôn về sự tham gia của cộng đồng trong xây dựng NTM (n = 30)	73
Bảng 3.20: Giá trị đóng góp bình quân/hộ cho xây dựng các công trình hạ tầng thuộc chương trình xây dựng NTM của 3 xã nghiên cứu (n=135)	76
Bảng 3.21: Một số đóng góp của nhân dân xã Hà Thượng trong xây dựng NTM.....	77
Bảng 3.22: Đóng góp của nhân dân xã Hùng Sơn vào các công trình, hoạt động xây dựng NTM (tính đến hết tháng 12/2012)	78
Bảng 3.23: Tổng hợp giá trị đóng góp của người dân cho xây dựng NTM ở 3 xã nghiên cứu (tính đến hết tháng 12/2012)	80
Bảng 3.24: Tổng hợp giá trị đóng góp của doanh nghiệp, HTX cho xây dựng NTM ở 3 xã nghiên cứu (tính đến hết tháng 12/2012)	81
Bảng 3.25: Giá trị đóng góp của một số doanh nghiệp, HTX vào chương trình xây dựng NTM tại 3 xã nghiên cứu	82
Bảng 3.26: Ý kiến của các hộ dân về việc huy động nguồn lực cho chương trình xây dựng NTM	83
Bảng 3.27: Ý kiến của cán bộ xã, thôn về khó khăn trong huy động nguồn lực đóng góp bằng tiền (n = 30).....	85
Bảng 3.28: Ý kiến của cán bộ xã, thôn về khó khăn trong huy động nguồn lực đóng góp bằng đất đai (n = 30)	85